

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

مرجع تصویب: قوه قضائیه

شماره ویژه نامه: ۱۲۴۶

شنبه، ۵ بهمن ۱۳۹۸

سال هفتاد و پنج شماره ۲۱۸۰۸

دستورالعمل نظارت بر زندانیان دارای محاکومیت مالی

شماره ۱۰۰/۱۸۱۵۹۶/۹۰۰۰

جناب آقای اکبریور

رئیس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

با احترام تصویر دستورالعمل شماره ۱۰۰/۱۸۱۴۱۳/۹۰۰۰ ۱۱/۱۳۹۸ مورخ ۱۱/۱۳۹۸ ریاست محترم قوه قضائیه درخصوص «نظارت بر زندانیان دارای محاکومیت مالی» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ایجاد میگردد.

مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - دکتر محسن محدث

۱/۱۱/۱۳۹۸

شماره ۱۰۰/۱۸۱۴۱۳/۹۰۰۰

دستورالعمل نظارت بر زندانیان دارای محاکومیت مالی

با توجه به مبانی شرعی و قانونی مبنی بر منع بازداشت بدهکاران مالی معسر و با هدف جلوگیری از بازداشت محاکومینی که قادر به ادای دین خود نیستند و نیز نظارت بر اجرای دقیق تکالیف مصروف در قانون نحوه اجرای محاکومیت‌های مالی مصوب ۲۲/۳/۱۳۹۴، «دستورالعمل نظارت بر زندانیان دارای محاکومیت مالی» به شرح مواد آتی است.

ماده ۱. دادگاهها موظفند در احکام صادره مشتمل بر استرداد عین، مثل یا قیمت اموال، میزان، نوع و مشخصات دقیق محکوم به یا قیمت آنرا تعیین و در صورت بازداشت محکوم عليه به زندان اعلام تا محکومان به دلیل ابهام در اوصاف مذکور در زندان نمانند و در مواردی که میزان، نوع و مشخصات دقیق محکوم به در حکم صادره اعلام نشده است، سازمان زندانها موظف است اسامی زندانیانی که میزان دقیق محکوم به در مورد آنان مشخص نمی‌باشد را فوراً به مرجع قضایی ذیربط منعکس و رفع ابهام از محاکومیت را پیگیری نماید.

ماده ۲. در اجرای مقررات ماده ۲ قانون نحوه اجرای محاکومیت‌های مالی مبنی بر عدم حبس محاکومینی که تا سی روز پس از ابلاغ اجرائیه، ضمن ارائه صورت اموال و دارایی‌های خویش، دعواه اعسار را اقامه کرده باشند و نیز توجه به شرایط اثبات اعسار محاکومینی که مالی در عوض دین دریافت یا تحصیل نکرده یا مال تلف حقیقی یا حکمی شده است، رؤسای محترم دادگستری‌ها نظارت لازم را معمول تا مراجع قضایی قبل از اجراء یا اثبات ملائت مالی محکومان از معرفی به زندان خودداری نمایند.

ماده ۳. چنانچه برخی از محکومان مالی بلحاظ عدم توان پرداخت محکوم به در زندان بوده و تاکنون دادخواست اعسار تقدیم نکرده، مددکاران و کارشناسان قضایی، زندانیان مذکور را جهت تقدیم دادخواست مساعدت نموده و تسریع در رسیدگی پرونده‌های مذکور را پیگیری نمایند.

ماده ۴. در مواردی که محکوم به تقسیط شده و یا در اجرای تبصره ۱ ماده ۲ قانون مذکور برای محکوم قرار کفالت یا وثیقه صادر گردید، لکن میزان اقساط، خارج از نوان مالی وی بوده یا قرار تامین نامتناسب صادر شده باشد، رؤسای کل دادگستری‌ها ضمن نظارت و هماهنگی لازم با قضاط مربوط ترتیبی اتخاذ نمایند تا با اعمال اقدامات متناسب از بازداشت محاکومین مذکور پیشگیری شود.

ماده ۵. چنانچه برخی از افراد بلحاظ عدم پرداخت نیم عشر مربوط به حقوق دولت بازداشت باشند، قضاط مربوط با اخذ تعهدات لازم زمینه رهایی آنان را از زندان فراهم نمایند.

ماده ۶. سازمان زندانها موظف است با بررسی سوابق، مشخصات دقیق و اسمی زندانیانی که بلحاظ عجز از پرداخت محکوم به در زندان هستند را به صورت ماهانه به تفکیک هر استان و با ذکر جزئیات زیر تهیه و به تفکیک برای رؤسای کل دادگستری استانها جهت

نظرات بر امور اینگونه زندانیان ارسال نماید:

الف - تاریخ بازداشت;

ب - شماره و تاریخ محکومیت صادره و شعبه مجری حکم؛

پ - نوع و میزان محکومیت مالی و نوع اتهام، در صورتیکه محکومیت مالی، رد مال کیفری و یا ضرر و زیان ناشی از جرم باشد؛

ت - وضعیت رسیدگی به ادعای اعسار محکوم علیه و نتیجه آراء صادره در این مورد.

ماده ۷۶. با توجه به فراهم شدن زمینه شناسایی اموال افراد و ایجاد شناسنامه مالی از طریق سامانه‌های الکترونیکی، از جمله بانک جامع املاک و شرکتها و مالکیتهای معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و نیز امکان بررسی حسابهای بانکی و مالکیت خودرو، معاون اول محترم قوه قضائیه ضمن هماهنگی لازم بین دستگاههای مختلف، از جمله مرکز آمار و فناوری قوه قضائیه، دادگستریها و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، زمینه شناسایی سریع و دقیق اموال محکومان مالی فراهم و در صورت توانایی مالی محکومان، حکم صادره از طریق اموال شناسایی شده اجرا و در صورت عدم توانایی مالی محکومان، زمینه آزادی آنان با تضمین لازم فراهم شود.

ماده ۸۵. در اجرای مقررات ماده ۵ قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی مبنی بر جداسازی زندانیان دارای محکومیت مالی از دیگر محکومان کیفری، سازمان زندانها مطابق قانون با همکاری دولت در اسرع وقت زمینه نگهداری و اشتغال محکومان مالی را در خارج از زندان فراهم می‌نماید.

ماده ۹۵. نظرات بر حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده رؤسای کل دادگستری استانها و معاون اول قوه قضائیه می‌باشد.

رئیس قوه قضائیه - سیدابراهیم ریسی